

זה הדבר

زوهد بيخ ZO HADEREKH

גיליון 22, 5 ביוני 2019

כישלוניהו

מפלתו של ביבי בניסיונו להקים ממשלת ימין קיצוני - הזדמנות לסלקו סופית בבחירות הקרובות

המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) ושותפיה בחד"ש מודעים לכך היטב. חד"ש קראה בסוף השבוע האחרון (31.5) לקיים מו"מ מהיר לצורך הקמת הרשימה המשותפת יחד עם תע"ל, בל"ד ורע"ם. כך החליטו לשכות חד"ש ומק"י בישיבה משותפת.

יו"ר רשימת חד"ש-תע"ל, ח"כ איימן עודה, מסר: "בכל מקום בו הייתי ביומיים האחרונים, כולם עצרו אותי וביקשו לבנות את הרשימה המשותפת מחדש. חד"ש קוראת עכשיו באופן רשמי להקמת הרשימה המשותפת. אני משוכנע שלמנהיגי המפלגות האחריות הדרושה להשלים את הקמת הרשימה בהקדם האפשרי".

ח"כ עודה אמר באותו יום שישי בכנס שנערך בתל אביב כי "בנימין נתניהו הבין את המשוואה היטב: שוויון הוא דמוקרטיה. לכן הוא הוציא מהמשוואה את האוכלוסייה הערבית. אני אומר לכם, לא הימין ירכיב את הממשלה. למטרה זו צריך שותפות אמיצה בין מנהיגים אמיצים.

"גם לי לא תמיד קל בקרב הציבור שלי. דרוש אומץ לשם כך. אנחנו רוצים להשפיע ולתרום את חלקנו, ולשם כך חיונית הקמתה קודם כל מחדש של הרשימה המשותפת".
"הגישה של גנץ וכחול לבן צריכה להשתנות על מנת שהציבור הערבי ירגיש שיש תועלת בכך שהוא ייצא להצביע. האנשים מזהים מי ימין א' ומי ימין ב', ולכן אנחנו צריכים להציב אלטרנטיבה ברורה ואמתית", אמר והוסיף: "חסרים לנו מנדטים ואנחנו יודעים איפה למצוא אותם. ייתכן שנגיע יחד ל-58 מנדטים, אבל רק בעזרת מסרים ברורים נוכל להגיע ל-61 מנדטים ויותר".

החדשות הפוליטיות הטובות של השבוע האחרון הן כי ל"קוסם" בנימין נתניהו נגמרו הטריקים. מפלתו הצורבת בעת הרכבת ממשלת ימין נוספת בראשותו (ר' מאמר בעמ' 3) מלמדת שזו תחילת הסוף של דרכו הפוליטית.

החדשות הרעות הן שנתניהו לא יתנדב לשים קץ לשלטונו ההרסני הממושך. חייבים להפיל אותו. הבחירות שייערכו ב-17 בספטמבר הקרוב יהיו הזדמנות בלתי חוזרת להבטיח את הסתלקותו הסופית מהפוליטיקה הישראלית ואת העמדתו לדין בתיקי השחיתות הרבים. הפגנת האופוזיציה ההמונית, שנערכה ימים ספורים לפני החלטת הכנסת על פיזור (29.5), מוכיחה כי ישנו קהל גדול ומגויס החפץ בכך.

השאלה המרכזית היא האם מפלגות האופוזיציה, כולן ללא יוצא דופן, יצליחו לגייס את מיליוני הקולות הנחוצים כדי לנצח את ברית הימין-מתנחלים-חרדים.

שאלה נוספת היא האם מפלגת האופוזיציה המרכזית, כחול לבן, מסוגלת להתמודד עם פחדיה ואף עם חלק ממרכיביה, כדי לכרות ברית פוליטית עם האוכלוסייה הערבית והאזרחים היהודים המתקדמים ולשם כך להציב אלטרנטיבה ברורה – מעבר לסיסמה ולקו המנחה "רק לא ביבי". ההפגנה במוצ"ש ה-25 במאי הוכיחה שאכן זה אפשרי. האם הלקח נלמד? לא ברור.

כדי לצרוב בתודעתם של ראשי האופוזיציה הליברלית בישראל כי לא ניתן לנצח את נתניהו בקלפי ללא התגייסותה של האוכלוסייה הערבית ושל הכוחות המתקדמים בציבור היהודי, חיוני לשקם מכשיר פוליטי הנחוץ למימוש פוטנציאל גיוס המצביעים – הרשימה המשותפת.

בעזרת השם

"אין הסבר לבחירות חוץ מזה שהקדוש ברוך הוא החליט להתערב".

(דברי איילת שקד לפעילי הימין החדש, 2.6)

מכתבים למערכת

העיקר: לא להיכנע לבריונות

לפני שבועות ספורים פרסמה התנועה "אם תרצו" דף ובו מידע אישי על מרצים. זאת, לדברי התנועה, "כדי לדעת מי הם המרצים הישראלים במוסדות הציבוריים המקדמים לחץ בינלאומי על ישראל".

גם שמי כלול ברשימה. המידע שנמצא שם נכון פחות או יותר, אך למען האמת אפשר היה למצוא אותו גם בחיפוש פשוט בגוגל.

"אם תרצו" אינה הראשונה לפרסם "רשימה שחורה" כזו. ישנו ארגון, במימון בעלי הון יהודים אמריקאים, בשם "אקדמיה מוניטור", שכבר לפני כשני עשורים החל בפעולת סימון מרצים. הוא אף פונה לתורמים של אותם מוסדות אקדמיים כדי לגרום לפיטוריהם של מי שהוא מכנה "מרצים שמאלנים".

זו פעולה קלאסית של בריונות מקארטיסטית. מטרתה - להפחיד את המרצים עצמם, את המוסד האקדמי ואת הציבור הרחב מלהשמיע את הביקורת הלגיטימית והחשובה שלהם על המדיניות של הממשלות שלנו.

אבל שלא תתבלבלו: הרדיפה אינה בשל תכני הוראה בכיתה. אנשי "אם תרצו" חותרים לסמן אותנו בשל דעותינו השמאליות המובעות מחוץ לשערי האקדמיה.

אני סבורה כי על הכיתה להיות מרחב נוח ומאפשר לכל סטודנט וסטודנטית. לכן אצלי בכיתה, גם כאשר תחום הלימוד נושק לנושאים פוליטיים, הוא נעשה באופן שמזמין שיחה ודעות שונות.

גם הסטודנטים הימנים שהגיעו לקורסים שלי סיימו אותם עם הערכה לדרך השיח בכיתה, ולא נדרשו "להשתכנע".

אני שונאת בריונות ובריונים. זו פעולה של אנשים מוגי לב, המנצלת לרעה את רצונם של בני האדם לחיות בשלווה והדורשת מהם לפעול לפי דרישות הבריון.

אני מצהירה כאן, כי לעולם לא אתן לבריונות של "אם תרצו" (וארגוני ימין אחרים) להשתיק אותי. גם כאשר הם נוחלים הצלחות מסוימות ברמה המוסדית (שיעורים רבים שלי "הופסקו", וכמובן אין דרך להוכיח שזאת בשל דעותיי הפוליטיות). אני מסרבת להיכנע להשתקה. כבר עדי, שאהיה מובטלת ועניה.

בכל פעם שאני חשה רגשות פחד, אני ממשיכה לצעוד לתוך הפחד ומשתמשת בנשק הטוב מכולם - אהבת האדם.

כך, אני מקווה, אוסיף את המאמץ שלי לכל אותם אנשים אמיצים המתעקשים להשמיע את קולם, לשמור על חופש הדיבור ועל הדמוקרטיה. "אם תרצו", הבריונות שלכם אינה מפחידה אותי.

ד"ר יעלה רענן, מכללת ספיר

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

שובתים נגד עצמם... ואיפה ההסתדרות?

"התאחדות הקבלנים בוני הארץ הכריזה על הדממה בת חצי יום של כלל אתרי הבניה ברחבי הארץ בגלל ריבוי תאונות העבודה. ההדממה תתקיים בין השעות 10:00-14:00. מוקדם יותר ארגון קבלני הנגב הודיע כי יערוך הדממה זהה".

(ידיעה ששודרה ברשת ב', 23.5)

בעצם, לא שובתים נגד עצמם

"למרות ההצהרות של התאחדות בוני הארץ לפיהן אתרי הבנייה ידומו למשך 4 שעות, חלק מהקבלנים דווקא העדיפו להמשיך לעבוד כרגיל".

(ככלכליסט", 24.5)

נפוליאון חדש נולד

"מפקד חיל האוויר, האלוף עמיקם נורקין, אמר בוועידת ישראל לתעופה: 'המקום של חיל האוויר בזירה הבינלאומית הופך מרכזי. אנו, חילות אוויר בעולם, פועלים באופן מתואם ויחד אנו מהווים כוח משמעותי מול גורמי האויב'".

(הודעת דובר צה"ל, 23.5)

מדוע כדאי לנצל פועל יהודי

"אם צריך לתקן טנק חב"ד באמצע פעילות, מי יתקן אותו? אנחנו זקוקים לעוד ועוד עובדים עבריים בענף המוסכים. אם יום אחד תתחולל מלחמה, חלילה, וכל העובדים הפלסטינים יכריזו שביתה ולא יגיעו למוסכים, איך תוכל המדינה להתקיים?".

(רונן לוי, יו"ר איגוד המוסכים, בירחון חב"ד "עולמות", מאי 2019)

שירותי הביטחון בשירות ארה"ב

"על רקע הלחץ האמריקאי: גופי ביטחון נגד מתקן התפלה סיני בשורק".

(כותרת בעמוד השער של "הארץ", 24.5)

איפה המנהל ואיפה השכיר

"ההחלטה של דירקטוריון שיכון ובינוי להמליץ על שכר, הטבות ואופציות בסכום שעשוי להגיע ל-15 עד 21 מיליון שקל בשנה (יותר מ-1.25 מיליון שקל בחודש) למנכ"ל המיועד, אייל לפידות, מעלה מחדש את שאלת ההצדקה הכלכלית לתשלום שכר גבוה כל כך למנהלי חברות שהציבור שותף בהן. מבדיקת נתוני השכר ב-460 החברות שמניותיהן נסחרות בבורסה מתברר, שאייל לפידות ושיכון ובינוי אינם לבד.

אמנם השכר וההטבות שהוא אמור לקבל מייצגים שיא של קפיטליזם חזירי, אולם מלבדו יש כיום בחברות הבורסאיות יותר מ-90 מנהלים המקבלים שכר והטבות שנעים בין 360 אלף שקל ל-830 אלף שקל בחודש. זהו שכר חסר פרופורציות ונוגד כל היגיון כלכלי, במיוחד כאשר השכר הממוצע של מיליוני השכירים במשק כיום הוא 10,634 שקל בחודש בלבד".

(ד"ר מרקר", 22.5)

עקב כישלוננו להקים ממשלה, נתניהו הוא כעת מנהיג פצוע ומסוכן

הקסם של ביבי התפוגג

שירותי חירום בלבד: אין חקיקה, אין החלטות ממשלה, אין תקציבים, אין מינויים. המדינה בהשהיה.

מקצה שיפורים: מועד ב' לבחירות 2019

בבחירות הבאות ינסו ה"גושים" לתקן את החולשות שנתגלו במחנותיהם בבחירות הקודמות.

במחנה הימין הייתה החולשה העיקרית – כישלון בנט-שקד, פייגלין ואורלי לוי-אבקסיס לעבור את אחוז החסימה. יש להניח שבבחירות אלה ינסו, ביתר שאת, להימנע מהצגת רשימות שלא ישלחו נציגים לכנסת. עם זאת, לא ברור אם החבירה של כחולון לליכוד מוסיפה מצביעים לגוש נתניהו. דומה כי מחנהו של כחולון התנדף. הסקר האחרון הראה שהליכוד שומר על אותו ייצוג – עם כחולון או בלעדיו.

כישלוננו של נתניהו להרכיב ממשלה עשוי להיות תחילת תהליך של התפוגגות קסם המנהיג הבלתי-מנוצח ולגרום לרבים בליכוד לחשוב על הליכוד אחריו. כמובן שביבי ילחם בכל התארגנות כזו, אך הליכוד היום מלוכד פחות.

ליברמן הוא במובהק במחנה הימין. "חוק הגיוס" היה תרגיל הסחה. לא החוק גרם לקרע בין ביבי לליברמן. לחילוניים הזועמים על "אי השוויון בנטל" צריך להסביר: העלאת ההשתתפות של גברי המגזר החרדי בשוק העבודה, על כל המשתמע מכך (איכות השכלתם, עוניים, תלותם בתמחויים מתוכי הנהגה פוליטית בלתי נבחרת, ואי-עצמאותם) חשובה יותר ממלחמה עקרה לכפיית גיוס עוד כמה מאות מהם לצבא שאינם רוצים להיות בו. גם "הביטחוניסטים" החילוניים אינם רוצים בכך.

ישנה סכנה שאלוף החילוניות החדש, ליברמן, יכרסם במחנה גנץ-לפיד. מצד שני, מה שנראה כנחישות נתניהו להעניש את ליברמן על "בגידתו" – עשוי להתגלות כתרגיל. קיימת סכנה שליברמן יצליח לשתות מנדטים מהאופוזיציה של כחול-לבן ויביאם כנדרוניה לליכוד.

לגבי כחול לבן: המחלוקת בעניין הזמנת איימן עודה לנאום בהפגנה במוזיאון ת"א היא סימפטומטית. מי ששואף לסיים את שלטון נתניהו לא יוכל לעשות זאת ללא קולות האזרחים הערבים. לכן מי שלא רוצה אותם בהפגנה – לא רוצה להפיל את נתניהו אלא לחבור אליו. רשימת כחול לבן תצטרך להחליט מה כיוון פעולתה.

גבאי נענה ברצון להצעת נתניהו והיה מוכן לקפוץ על הסיפון. לעבודה בראשותו אין שום עכבות. ההצעה סורבה אך דחפה את מפלגת המומיה החנוטה להכרעה לאן פניה מועדות: חבירה לכחול לבן או חבירה למרצ.

למפלגות שהיו שותפות בעבר ברשימה המשותפת נותנות הבחירות הזדמנות למועד ב' משופר. על הפרק עומדת בניית חזית אנטי-פשיסטית. אין לבוחרי השמאל העקבי ולאזרחים הערבים בישראל הלוקסוס להימנע מהצבעה. הפיצול בין חדש-ש"תע"ל לרע"ם-בל"ד גרם למיעוט השתתפות שגרעה כחמישה מנדטים מהמחנה הדמוקרטי. אסור להמר פעמיים, יש לאחד את כל הכוחות. חמשת המנדטים הנוספים עשויים לקבוע אם ביבי ימשול או ביבי ייפול!

אבישי ארליך

סרטון של יו"ר סיעת חדש-תע"ל, ח"כ איימן עודה, נואם בליל פיזור הכנסת ה-21 בשבוע שעבר הפך להיט אינטרנטי. עודה לגלג על הצעת נתניהו לאבי גבאי (העבודה), שקיבל הבטחות לכל מבוקשו ובלבד שייכנס לקואליציה. בסרטון סיפר ח"כ עודה לכנסת העומדת להתפזר על "הצעה" של נתניהו לוותר על השטחים הכבושים, לבטל את "חוק הלאום" ולהכיר בנכבה - בתנאי שעודה יתמוך בקואליציה שלו.

מאחורי עליבות הסיטואציה וגועל הנפש מהצעת נתניהו לגבאי, בולט הייאוש התהומי של ביבי. אין יותר מפלגה ששמה ליכוד, אין יותר עקרונות. ישנו רק עבריין עלוב המנסה להציל את עורו משיבה בכלא.

הבחירות לכנסת ה-21 ולכנסת ה-22 הוקדמו מסיבות אישיות של מנהיג חשוד בפלילים שמשרתו היא הגנתו האחרונה. "המנהיג" מסרב לעמוד לדין כאחד האדם וגוזר על המדינה שיתוק מתמשך, פילוג ושנאה בין מגזרי האוכלוסייה ומטיל עלינו עלות של מיליארדים לבחירות מיותרות.

שלטון של פחד, התרפסות ופולחן אישיות

אסור לזלזל בבחירות הבאות (ר' שער גיליון זה). אין ספק שנתניהו ינסה להשתמש בתהליך הפוליטי כסיבה לדחיית ההליך המשפטי. יש לעמוד על המשמר ולצאת לרחובות, כדי לדרוש מהיועץ המשפטי אביחי מנדלבלית לא לעשות לנתניהו הנחות ולא לאפשר דחיות נוספות של מועד השימוע. נתניהו נלחם את מלחמת הישרדותו הפוליטית ומוכן לעשות הכל כדי לנצח בה. הוא לא בחל בעבר בשום תרגיל, ולא יותר דווקא עכשיו. על הפרק עומד השינוי הגדול ביותר שידעה המדינה מבחינת יחסי השלטון ומערכת המשפט, מבחינת ריכוז הכוח בידי הממשלה וראשה, ומבחינת השתתפות שלטון של פחד והתרפסות על בסיס פולחן האישיות של נתניהו.

עבור המשך כהונתו, מוכן נתניהו להשליט אידיאולוגיה חרד"לית, גזענית ומשיחית על הצבא ועל מערכת החינוך בישראל. כדי לחמוק ממשפט, הוא מלבה תפישה כהניסטית של יחסי יהודים-ערבים. בתמורה להצלת עורו, מאפשר נתניהו הדרת נשים ופגיעה בשוויון המגדרי והמיני. על הפרק עומדת פשיזציה, קרי הגבלת חופש הדבור, ההתארגנות וההתקשורת ופגיעה בזכויות אדם ובזכויות עובדים.

ובינתיים, דבר בישראל אינו זו. המדינה בהקפאה. חשבנו שעל סדר היום של נתניהו עומדת "עסקת המאה" של טראמפ. עכשיו גם טראמפ גויס לעזרת הביבי שלו, ופרסום התכנית יידחה כנראה עד "אחרי החגים", כלומר לאחר הקמת הממשלה. ייתכן גם שהתכנית לא תועלה כלל, כי תתנגש בהזנקת מסע הבחירות לנשיאות ארה"ב ב-2020.

לדעת הכלכלית בבחירות אין תוחלת ללא תכנית מדינית בצדה. כך מעכב המשבר בישראל גם את גיבוש החזית האנטי-איראנית של סעודיה, המפרציות, ארה"ב וישראל.

בינתיים, המשברים בעזה ועם הרשות הפלסטינית נמשכים. שוב מתלהטות הרוחות סביב הסטטוס-קוו באל-אקצא. שוב מתחממת הגזרה מול סוריה, ונמשך צחצוח החרבות מול חיזבאללה ואיראן. בישראל עצמה, גורם השיתוק הפוליטי להקפאת עבודת הממשלה והכנסת. הכל פועל על תקן של

ח"כ עודה: נדון בבנייה מחדש של המשותפת

לשכות חד"ש ומק"י קראו בסוף השבוע להקמה מחדש של הרשימה המשותפת (ר' על כך בהרחבה עמוד השער של גיליון זה).

בראיון לגל"צ בשבוע שעבר (30.5) אמר ח"כ איימן עודה עודה, יו"ר רשימת חד"ש-תע"ל: "אין ספק כי הפרויקט של הרשימה המשותפת הוכיח את עצמו. הראייה לכך – רק פעם אחת בהיסטוריה קיבלנו 13 מנדטים.

"על כל אחת מארבע המפלגות – חד"ש, תע"ל, רע"ם ובל"ד – להחליט בנושא האיחוד מחדש של הרשימה המשותפת".

על אחוזה ההצבעה הנמוכים בקרב הציבור הערבי בבחירות לכנסת ה-21 אמר באותו ראיון: "אני חושב שהאוכלוסייה הערבית הצביעה פחות משתי סיבות: הראשונה היא פירוק הרשימה המשותפת, והשנייה – חוסר תקווה לשינוי.

"ראש רשימת כחול לבן, בני גנץ, התנהל כמו ימין ב' ולא הציג שום אלטרנטיבה. כשכחול לבן יבינו שהם צריכים להציג חלופה ולפנות לציבור הערבי, יש סיכוי שתקום ממשלה אחרת".

באותו שבוע קרא מנסור עבאס, יו"ר רע"ם, בעמוד הפייסבוק שלו "לבנות מחדש את הרשימה המשותפת". "הקמה מחדש של רשימה משותפת עשויה להגדיל את כוחנו ובעזרת קמפיין להגדלת שיעור ההצבעה בציבור הערבי, הפוטנציאל שלנו עשוי להגיע גם ל-15 מנדטים", הוסיף עבאס.

יו"ר תע"ל, ח"כ אחמד טיבי, מסר למוסף סוף השבוע של "מעריב": "ארבע המפלגות כבר החלו במגעים להחזרת הרשימה המשותפת מיד אחרי פיזור הכנסת. תוצאות הבחירות לכנסת ה-21 הן בסיס להקמתה מחדש של הרשימה המשותפת. כולנו נרוויח ממנה".

ח"כ תומא-סלימאן קראה לפיטורי עירית לינור מגל"צ

לאחר נאומו של ח"כ איימן עודה בהפגנת האופוזיציה (25.5), תקפה אותו שדרנית הרדיו והפובליציסטית הימנית עירית לינור.

לינור, בתכניתה בגלי צה"ל, אמרה: "לדעתי עדיף היה לעבור בסניף Yellow הקרוב ולקחת שני מתדלקים כנציגים של הציבור הערבי". ח"כ לשעבר איתן כבל הגיש בצדה את התכנית.

דבריה הגזעניים של לינור עוררו סערה, ומאות תלונות הוגשו לתחנה הצבאית. ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש) שיגרה מכתב לשר הביטחון ולמפקד התחנה.

היא כתבה בו: "התבטאויותיה הגזעניות של לינור, המעידות על תפישה מזלזלת וגזענית כלפי חמישית מאזרחי המדינה ונציגיהם הנבחרים, אינן חלק מחופש הביטוי, על אחת עמה וכמה למי שמאיישת תפקיד ברדיו המתקצב מכספי ציבור".

מצדו, גיבה מפקד גלי צה"ל, שמעון אלקבץ, את האמירה הגזענית של לינור. הוא אף טען כי "המגישה הביאה דוגמא לאדם הפשוט בחברה ולא התכוונה לפגוע".

מוקדם מהצפוי:

הכנסת ה-21

אישרה את פיזור

לילה היסטורי במשכן: 50 יום מאז נבחרה, וחודש בלבד מאז הושבעה, אישרה (30.5) הכנסת ה-21 את פיזור. בדיונים קדחתניים בין סיעות הקואליציה בשבועות האחרונים הובהר, כי בנימין נתניהו לא הצליח להרכיב קואליציה ולהציג בפני נשיא המדינה ראובן ריבלין.

בקריאות השנייה והשלישית תמכו 74 ח"כים בהצעת החוק לפיזור הכנסת ה-21 ו-45 התנגדו. עוד נקבע כי הבחירות לכנסת ה-22 ייערכו ב-17 בספטמבר.

ששת חברי הכנסת מטעם סיעת חד"ש-תע"ל תמכו בפיזור הכנסת, כמו גם ארבעת חברי סיעת רע"ם-בל"ד, וזאת בניגוד ליתר חברי האופוזיציה שהתנגדו לפיזור.

ח"כ איימן עודה, ראש רשימת חד"ש-תע"ל, מסר: "כל כנסת שבה נתניהו הוא היחיד שיכול להרכיב ממשלה – צריכה להתפזר, ויפה שעה אחת קודם. אנו מחזירים את הכוח לציבור ובחרים באלטרנטיבה לכיבוש, לשחיתות ולמשחקי אגו צרים. אנו מציעים אלטרנטיבה למדיניות הימין הרת האסון. אנו מביעים תקווה לשותפות של כלל הכוחות הדמוקרטיים בכינון עתיד של צדק, שוויון ושלום".

ח"כ עאידה תומא-סלימאן הוסיפה: "הצבענו בעד פיזור הכנסת ותרמנו להכרזת הכישלון של נתניהו. אנו לא יכולים להרשות לעצמנו לוותר על אפשרות למנוע הקמת ממשלת ימין קיצוני. חזרה לעם ולקלפי היא אופציה עדיפה".

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע

בדואר אלקטרוני

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח תגובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

השייח' סיאח אל-טורי בדרך לכלא מעשיהו, דצמבר 2018 (צילום: אקטיביסטילס)

מנהיגות המסרבת להתפשר

על כליאת השייח' סיאח א-טורי והמאבק נגד פינוי אל-עראקיב

מאת חיה נח, חליל אל-עמור

חודשי מאסר, חמישה חודשי מאסר על תנאי וקנס בגובה 36,000 ש"ח. השייח' מרצה זה חמישה חודשים את עונשו עשרות תיקים נוספים מתנהלים נגד המתגוררים בכפר. תיק חשוב במיוחד מתנהל במקביל בבית המשפט המחוזי בכאר שבע. שם עלתה לדיון מפורט שאלת הבעלות על הקרקע באל-עראקיב. בית המשפט אמור להכריע בשאלה קריטית זו נוכח ראיות היסטוריות מרשימות שנאספו בארכיונים בישראל, בלונדון ובאיסטנבול. אך טרם הוכרע הדיון, כבר מבלה השייח' בבית הסוהר. ב-30 באפריל החליט מנהל כלא מעשיהו לשחרר את א-טורי לאחר ריצוי מחצית מתקופת העונש. זאת, בהתחשב בגילו ובהתנהגותו. המשטרה תבעה בתמורה כי השייח' לא ייכנס לשטחי הכפר וישהה במעצר בית במתחם המשפחה ברהט. א-טורי סרב. המשטרה החליטה לסגת והסירה את הדרישה למעצר בית, אך דרשה שהשייח' יוגבל מדי לילה לבית המשפחה ברהט. גם לכך לא הסכים, ועל כן נותר בכלאו. מדי ערב מדליקים אנשי הכפר ואורחים מרחבי הארץ כרזת אש המציינת את מספר ימי המאסר מרצה השייח'. ב-20.5 נערכה הפגנה מול משטרת רהט ובה השתתפו כ-150 תושבים שהביעו שאט נפש מהמאמצים לדכא את המאבק האזרחי. תושבי הכפר אינם מוותרים: הם ממתינים שמישהו שם למעלה יביץ כי כוח לא יוביל לסיום המאבק על הזכות לקרקע ולהכרה בעוול, ובטח לא ימחק את זכותם לחיות כאן בשוויון.

אל-עמור הוא מנכ"ל שותף בעמותת חוקוק; חיה נח היא מנכ"לית הפורום לדו קיום בנגב

מזה עשור מתנהל אחד המאבקים האזרחיים החשובים ביותר בישראל בכפר קטן סמוך לרהט, אל-עראקיב שמו. סיאח א-טורי, שייח' הכפר, מוביל מאבק דמוקרטי, בלתי-אלים ובלתי-מתפשר. בימים אלה נמשך המאבק הנחוש גם מכלא מעשיהו.

אנשי אל-עראקיב קיבלו בשנת 2000 החלטה קשה שמחירה כואב: לשוב ולהתגורר באדמותיהם ולהיצמד אליהן בכל כוחם. מאז הם משלמים ביוקר. ב-2010 נהרסו בתי הכפר לראשונה, ומאז נהרס הכפר שוב ושוב. החודש (14.5) הוא נהרס בפעם ה-143.

השייח' מוביל את המאבק יחד עם המעטים שנותרו לחיות בשטח הכפר, חרף המתקפות החוזרות של יחידת הפיקוח והמשטרה. למאבק שותפים רבים מבני הכפר המתגוררים כיום ברהט.

במרוצת השנים פעלה המדינה לדכא ולהשבית את החיים בכפר. א-טורי ואנשיו עוכבו, נעצרו והוגשו נגדם עשרות כתבי אישום. שטח המגורים, שהשתרע על חורבות הכפר, צומצם בהדרגה.

התושבים נדחקו לשטח בית הקברות בן ה-110 שנים. בהמשך, נאלצו לותר על עדרי העיזים שמהם התפרנסו לבסוף, נותר קומץ אנשים וכמה סוסים, תרנגולות וברווזים במתחם בית הקברות ההיסטורי.

אך הלחצים הרבים לא הועילו. אחרי 18 כתבי אישום בגין הסגת גבול, כניסה למקרקעי ציבור והפרת הוראה חוקית, הגיעה העימות לשיא נוסף: על השייח' בן ה-70 נגזרו עשרה

ניצחון לימין הלאומני בבחירות בהודו

ההשלכות החמורות של בחירת מודי

מאת בסאב סן

עסקיו מזרימים שפכים רבים לים ופוגעים בקהילות דיג, בעמים ילידים החיים סמוך לחופים ובמערכות אקולוגיות שלמות לחופי האוקיינוס ההודי. מחקרים אחרונים מראים כי הזיהום המימי זורע הרס שנעצר רק בחופי אוסטרליה. חשוב לזכור כי מה שקורה בהודו – לא נשאר בהודו. פליטת חומרים מזהמים משפיעה גם על מדינות שכנות, ופליטת גזי החממה המואצת משפיעה על העולם כולו. הודו היא המדינה השנייה בעולם מבחינת גודל אוכלוסייתה, והתמ"ג שלה הוא השביעי בגודלו. תאגידים רב-לאומיים רואים בהודו שוק חשוב למוצרי צריכה ומקור חשוב של סחורות ושל שירותים: נכון להיום, רק תשע מדינות בעולם מושכות יותר משקיעים זרים מאשר הודו.

כתוצאה מכך, התקשורת העולמית והפוליטיקאים התומכים בסדר היום הניאו-ליברלי מוכנים להעלים עין מזוועות ממשלת מודי ביחס לסביבה וביחס למיעוטים. לדוגמא, פקיד ממשל המקורב לאובמה כתב בזמנו מאמר ב"ניו יורק טיימס" הממליץ לחגוג את "הרפורמות הכלכליות" של מודי.

התמיכה בממשלת מודי, בשירות ההון העולמי, משותפת לכל ההנהגה הפוליטית בארה"ב – ולא רק לנשיא טראמפ, החולק עם מודי תפישות גזעניות ואנטי-מוסלמיות. אגב, הנשיא אובמה כתב מאמר על מודי כחלק מסדרת 100 האנשים

המשפיעים ביותר במגזין "טיים". ההתנגדות בארה"ב לאג'נדה המסוכנת של הלאומנות ההינדית תידרש להתמודד עם קואליציה רחבה של ניאו-פשיסטים ושל ניאו-ליברלים – חלקם דווקא מהקצה ה"ליברלי" של הקשת הפוליטית.

ממשלת מודי נמנית על גל עולמי של ממשלות לאומניות וסמכותניות: בארצות הברית, בברזיל, בפיליפינים, בהונגריה ובמקומות אחרים.

אם אנחנו מעוניינים לסכל מגמה זו, הסיפור הגלובלי שאנו מספרים לגבי עליית הימין הקיצוני חייב לכלול את הודו כאחת מהנקודות המרכזיות. אל לנו להסתפק בעניין של עליית הימין במערב.

חשוב לציין, כי התנועות החברתיות, המפלגות הקומוניסטיות והקבוצות המדוכאות בהודו – הקסטות ה"נחותות", מוסלמים, להט"ב, נשים, פועלים, דייגים ועוד – הן מגוונות, תוססות ומשיבות מלחמה לממשלת הימין.

כוחות מתקדמים ואינטרנציונליסטיים ברחבי עולם חייבים לספק לתנועות אלה סולידריות ותמיכה במאבקן, המסתמן כקשה וכמושך.

בתום מערכת בחירות שארכה כחודש וחצי, נותרה בשלטון מפלגת הימין הקיצוני (BJP) בראשות נרנדה מודי (ר' לוגו). זאת, לאחר שהשיגה יותר מ-300 מושבים בפרלמנט (מתוך 542). זו התפתחות מטרידה מאוד. החשש הגדול ביותר בכל הנוגע לממשלה הוא הרדיפה השיטתית של המיעוטים בהודו, ובעיקר המיעוט המוסלמי.

ישנם חשדות לגבי תפקידו של מודי במעשי הטבח במוסלמים בעת שכהן כראש ממשלת מדינת גוג'אראט ב-2002. מחשדה גם שתקתו נוכח מעשי רצח המוניים של מוסלמים ה"חשודים" בהריגת פרות (הקדושות להינדים) ושל הינדים הנמנים עם קסטות "נחותות".

מפלגתו של מודי אינה מכחישה את ההשראה שהיא שואבת מהתנועות הפשיסטיות שפעלו בשנות ה-20 וה-30 של המאה הקודמת באירופה. אך בקרב אנשי השמאל מחוץ להודו, ניכר פחות השיח על תפקידה המשמעותי של ממשלת מודי בהרס הסביבה.

תחת שלטון מודי, ירד הדירוג של הודו במדד הביצועים הסביבתיים העולמי למקום 177 מתוך 180 מדינות שנבדקו (ירידה של יותר מ-20 מקומות בהשוואה לממשלות קודמות).

מוקד עיקרי של מאבק סביבתי בהודו הוא סביב עקירה של עמים ילידים וקהילות חקלאיות מאדמותיהם כדי לפנות מקום לסככים, למכרות, לתחנות כוח ולתשתיות תעשייתיות אחרות. פרויקטים אלה מרעילים אוויר ומים – לטובת האינטרסים של תאגיד הענק.

העקורים נותרים ללא פתרונות דיו. כשהם מפגינים, הם נתקלים לרוב בדיכוי אלים, שלעתים מוצדק בטעמים של "ביטחון לאומי".

מדיניות זו לא החלה תחת מפלגת השלטון הימנית, אך ב-2018 ביטלה האחרונה באופן רשמי את ההכרה בזכויותיהם על הקרקע של עמים ילידים. כך היא הקלה באופן משמעותי על יצוא של משאבי טבע תוך דריסת זכויות המיעוטים.

גם האוכלוסייה העירונית סובלת מהמדיניות האנטי-ירוקה של מודי. כמחצית מ-50 הערים המזוהמות ביותר בעולם נמצאות בהודו. הבירה דלהי מחזיקה בתואר מפוקפק מאוד: היותה המטרופולין המזוהמת בעולם.

לרמות זיהום חסרות תקדים אלה יש השפעות בריאותיות חמורות, ובייחוד על ילדים ממשפחות עניות הסובלים לעתים קרובות מתת-תזונה וממחסור בטיפול רפואי הולם. לפי מחקר שנערך ב-2017, בהודו נרשמים מדי שנה כמיליון ורבע מקרי מוות מזיהום אוויר.

מדיניות זו של הרס הסביבה הולכת יד ביד עם שחיתות. כך למשל, המיליארדר ההודי גוטם עדני נהנה מקשרים הדוקים עם מודי. חברות הענק שלו זכו בהטבות בדמות קרקעות רבות בפטור ממסים ובסובסידיות אחרות, בתמורה לתמיכה פוליטית וכלכלית בראש הממשלה.

פורסם במקור באתר "קאונטר-פאנץ"

בעקבות יום ירושלים: "סטטוס קוו" במוזיאון ת"א

מעלה המוגרבים, 2018. איור: דוד פולונסקי (מתוך התערוכה)

הממדים מול הכותל "ממזערת את הרושם המונומנטלי" שהותיר הכוחל בעיני הבאים להתפלל שם לפני הריסת כל הבתים בשכונת המוגרבים. התכנישתי בשם אותם מבקרי אמנות שזה מה שהפריע להם בהרס שכונה עתיקה שתושביה גורשו ונמלטו. דווקא לביקורת זו נתנו האוצרים ביטוי בתדפיס המודבק על הקיר במוזיאון ליד התמונות והדגמים של שכונת המוגרבים.

אבקש לסיים בעדות אישית שלי: כילד שעדיין לא מלאו לו עשר שנים, במאי 1945, ראיתי את אבי לראשונה מאז ספטמבר 1939 – עת התגייס לצבא הבריטי, שנים טרם הקמת הבריגדה היהודית. הוא החליט, ביום השני לבואו לארץ, לעלות לכותל המערבי יחד אתי ועם אמי.

זכורים לי בתי הערבים, שגלשו עד סמוך לכותל. זו הייתה הפעם הראשונה שבה ראיתי את אבי ואמי צמודים, מחובקים, מתנשקים, כותבים יותר מפתק אחד, ומניחים אותו בין אבני הכותל. לא היה שם רב שיאמר להם שאסור לגברים ולנשים לעמוד שם יחד. סמוך מאוד לכותל לא הייתה רחבה, אלא בתים צפופים שגרו בהם אנשים. בתיהם גולחו והם – חלקם נסו וחלקם גורשו.

איתן קלינסקי

התערוכה "סטטוס קוו: מבנים של משא ומתן" מוצגת בימים אלה במוזיאון תל אביב. היא נפתחה ב-15 במאי ותינעל במוצ"ש, 15 ביוני. אוצריה הם דבורה פינטו פדדה, יפעת פינקלמן, אורן שגיב וטניה כהן-עוזיאל.

"סטטוס קוו", בהקשר התערוכה המוצגת, הוא ביטוי מקובל להסדרי החזקה והשימוש במקומות הקדושים המשותפים לקבוצות יריבות בארץ הקודש. אוצרי התערוכה טוענים, כי באמצעות סיור בתערוכה והתבוננות בחמישה אתרים קדושים, ייפתח בפנינו "צוהר המאפשר ללוות את מנגנון הדו-קיום הייחודי, שלעתים שברירי". לדידם, בתערוכה מתאפשר לנו לעמוד מקרוב על "מבנים של משא ומתן". בדברי ההזמנה נכתב גם כי "מגוון אסטרטגיות מרחביות ופרגמטיות נחשף, ובאמצעותו זהויות שונות ועוינות חולקות מקום קדוש אחד".

בין האתרים הרבים המוצגים בתערוכה, אבקש למקד התייחסותי לרחבה הפרושה לפני הכותל המערבי (אל-בוראק). הכותל הוא אחד מארבעת קירות התמך של מישור מוגבה הקרוי בפני היהודים "הר הבית" ובפני ערבים מוסלמים "אל-חראם א-שריף".

"רחבת הכותל" הייתה בעבר שכונה מוסלמית, שכונת המוגרבים. צינור אותי, שמוזיאון לאמנות סיפר באגביות רבה ובלתי-מובנת סיפור חיים של תושבים שחיו בעיר ירושלים 800 שנה, וכל בתיהם נהרסו בעקבות כיבוש מזרח העיר ב-1967.

החרבת בתי תושבים ערבים אינה מתיישבת עם הכותרת של התערוכה. אין שום קשר בין צמד המילים "סטטוס קוו" לבין כיבוש הכותל המערבי וההחלטה הלא-מוסרית להחריב שכונה בירושלים, שמאות שנים חיה ונשמה אוויר הרים צלול כבין.

אודה שכאב לי לקרוא את הגיליון שניתן לכל מבקר בתערוכה. בגיליון משולב מאמרו של טדי קולק, מי שהיה ראש העיר ירושלים, המבהיר כי "היה צורך לתת מענה לבעיה של גישה נוחה ליהודים רבים הרוצים לבוא ולהתפלל בכותל המערבי [...] התשובה הייתה סילוק הבקתות הרעועות של שכונת המוגרבים, קיבלתי אישור מהרצוג, נרקיס ודיין. כינסתי ישיבה עם יעקב ינאי, יגאל אלון [...] ובמוצאי שבת, 10 ביוני, החלה עבודת פינוי שכונת המוגרבים. תוך יומיים הושלמה המלאכה, והשטח היה נקי".

אודה גם כי התקשיתי להתבונן בתמונות ובדגמים של ירושלים לפני יוני 1967, ומולם - התמונות והדגמים לאחר 10 ביוני 1967. החרבת בתי תושבים היא הפרה גלויה וגסה של כל רעיון הסטטוס קוו עליו מבוססת התערוכה. החרבת חייהם של בני דת אחת כדי ליצור מתחם נוח לגישה למתפללים בני דת אחרת – איננה סטטוס קוו. זה פשע מלחמה.

למרבה האירוניה, נמצאו מבקרי אמנות המתייחסים להקמת הרחבה הגדולה ולהרס בתי המוגרבים מנקודת מבט בלתי-צפויה. לדעת אותם מבקרי אמנות, הרחבה אדירת

חד"ש במצעדי הגאווה

התכנית של חולדאי. העירייה אומרת שזה פארק כדי שיאשרו לה להרוס, ואז מתישהו יהפכו את הפארק לבנייני יוקרה". אחותו, אורה (גולן) גריב, מסרה בשיחה עם האתר "שיחה מקומית": "סוף סוף משקיעים בדרום תל אביב, אבל למה על חשבוננו? למה מעדיפים פארקים על בתים?"

התושבים קיימו כמה כינוסי ומשמרות מחאה בשבועות האחרונים בהשתתפות פעילים חברתיים ובהם פעילי חד"ש ובנק". הם ממשיכים להיאבק במדיניות העירייה המתעלמת מזכותם על הקרקע ואף מזכותם לפיצויים הולמים. תושבים כועסים בשל הפיצויים הזעומים שהוצעו להם.

גולן הוסיף: "לאחותי השנייה, חנה, הוצעו מיליון שקל עבור הדירה שלה. זה נשמע הרבה, אבל איפה היא יכולה לקנות דירה בסכום הזה? ולי, על בית עסק ועל דירה – 500 אלף. כשהעירייה אומרת דבר כזה, זו בשורת איוב משתקת".

מספר האירועים לציון חודש הגאווה, המצוין מדי שנה ביוני, צפוי לשבור השנה שיא. 28 ערים יערכו מצעדי גאווה ואירועים במהלך החודש. זאת לעומת 17 ערים בשנה שעברה. ב-12 מהערים יתקיימו האירועים לראשונה: קריית ביאליק, בית שמש, זיכרון יעקב, רמת גן, רעננה, הרצליה, פתח תקווה, עמק הירדן, פרדס חנה, טבריה, נתניה ויבנה.

מצעדי גאווה ייערכו בין היתר בתל אביב, בירושלים, בכפר סבא, בראשון לציון, ברחובות, בחיפה, בנתניה, בבאר שבע ובאשדוד. עשרות אירועי גאווה יתקיימו גם באוניברסיטאות ובמכללות במהלך החודש – כך לפי אגודת הלהט"ב.

חד"ש תשתתף כגוש אדום במצעדי הגאווה בירושלים (6.6), בתל אביב (14.6) ובחיפה (28.6). בדברי ההזמנה נכתב: "חד"ש היא הקול הצלול ביותר נגד אלימות, נגד ההזנחה התקציבית של הקהילה הגאה, נגד האפליה השיטתית של הקהילה ונגד מניעת זכויות בסיסיות ממנה. הצטרפו אלינו ובואו לצעוד איתנו בגוש שהוא בעד שוויון מגדרי מלא, למען שוויון מלא לקהילה הגאה, ולמען כל הקהילות המוחלשות שנרמסות תחת מדיניות ממשלות הימין".

תושבי אבו כביר נערכים למאבק בהרס השכונה

התושבים הוותיקים של שכונת אבו כביר בדרום תל אביב נערכים למאבק נגד פינוי השכונה. העירייה חילקה צווי פינוי בחודשים האחרונים לבתי 25 המשפחות החיות בשכונה. שוטרים ועובדי עירייה פינו בחודש שעבר את יוסי דניאלי (56), ובחודשים שקדמו לו – נהרסו ארבעה בתי משפחה נוספים. דניאלי, כמו רבים מהתושבים, נולד בשכונה בה התיישבה משפחתו ב-1953.

לטענת העירייה, זו מתכננת להרוס את השכונה כדי להרחיב את פארק החורשות הסמוך על חשבונה, ואולם התושבים אינם נוטים להאמין לכך. שמעון גולן, תושב השכונה ב-66 השנים האחרונות, סיפר ל"זו הדרך": "אנחנו מכירים את

"באים לבנקאים": ניצחון לפעילים בבית המשפט

"משפט הבנקאים" הוא כינוי שניתן למשפט שהתנהל נגד חברי הקבוצה "באים לבנקאים" בשל פעילותם נגד ראשי הבנקים. הם ניהלו משמרות מחאה ופעולות ישירות בסביבת המחיייה הפרטית של מנהלי הבנקים הגדולים בישראל. אחד ממובילי הקבוצה הוא עורך הדין ברק כהן.

בשבוע שעבר (28.5) בוטלו לגמרי האישומים נגד ארבעה נאשמים (מתוך שבעה) בתיק זה. שאר הנאשמים, לרבות כהן, יודו באישומים מינוריים בלבד ואינם צפויים לעונשי מאסר.

בכתב האישום המקורי נכתב, כי קבוצת הפעילים "קשרה קשר להוציא לפועל תכנית עבריינית להלך אימים על מנכ"לית בנק לאומי". ואולם, בכתב האישום המתוקן הניסוח שונה: לא הייתה בו התייחסות לחבורת הפעילים כארגון פשע; הפעילות שלהם מכונה עתה "מאבק" ומודגשת הלגיטימיות שלו. ברק כהן מסר: "יש לקוות שבעתיד אנשי ציבור ובכירים במשק ייזהרו בהגשת תלונות כשמדובר במחאה אזרחית".

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

הזעם - פייר פאולו פזוליני

1963, איטליה (איטלקית; כתוביות באנגלית)

מוצ"ש, 8 ביוני, 20:00, אחד העם 70, ת"א